

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la eliberarea unei cantități de motorină
din rezervele de stat și alocarea mijloacelor financiare
(număr unic 224/MAI/2025)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la eliberarea unei cantități de motorină din rezervele de stat și alocarea mijloacelor financiare a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul actului normativ a fost elaborat în temeiul art. 3 alin. (1) lit. a) și art. 10 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Legea nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare, art. 19 lit. g) și art. 36 alin. (1) lit. a) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Totodată, proiectul a fost elaborat întru executarea Deciziilor Prim-ministrului Republicii Moldova nr. 47/2025 și nr. 68/2025.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În contextul crizei care se atestă la Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, prin Decizia Prim-ministrului nr. 47 din 14.03.2025 s-a decis eliberarea din rezervele de stat a 250 de tone de motorină. La 04.04.2025 s-a luat o decizie suplimentară de eliberare din rezervele de stat către Î. S. „Calea Ferată din Moldova” a unei cantități similare de motorină, care a fost transpusă în Decizia Prim-ministrului nr. 68/2025. Eliberarea cantității de motorină se va realiza în condițiile în art. 3 alin. (1) lit. a) și art. 10 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Legea nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare. Astfel, art. 3 alin. (1) din Legea prenotată prevede că, în domeniul rezervelor de stat și de mobilizare, Guvernul stabilește modul și decide crearea, administrarea, inclusiv controlul rezervelor de stat și de mobilizare și eliberarea bunurilor. Totodată, art. 3 alin. (2) statuează că, în cazuri de maximă urgență, provocate de anumite cazuri excepționale, Prim-ministrul dispune eliberarea bunurilor din rezervele de stat și de mobilizare de către Agenția Rezerve Materiale, cu elaborarea imediată și prezentarea spre aprobare a hotărârii de Guvern. Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” este o întreprindere strategică a economiei naționale, care oferă servicii de transport de mărfuri și pasageri. Însă, din cauza situației financiare dificile, întreprinderea este supusă riscului de a falimenta. Astfel, pentru a soluționa problemele apărute, cum ar fi suspendarea unor curse interne, deficiențele de reparație și întreținere a garniturilor de tren, inclusiv, evitarea neachitării sistematice a salariului angajaților, s-a decis eliberarea, din rezervele de stat, a cantității de 500 tone de motorină. Eliberarea cantității menționate de motorină va permite menținerea activității întreprinderii prin desfășurarea transportului de mărfuri și pasageri, respectiv realizarea unor venituri. Toate aceste acțiuni vor avea drept rezultat reanimarea întreprinderii.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul are drept scop eliberarea, de către Agenția Rezerve Materiale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, prin deblocare, din rezervele de stat, a unei cantități de 500 de tone motorină către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”. Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” va asigura recepționarea cantității de motorină eliberată din rezervele de stat.

Totodată, proiectul prevede alocarea, din fondul de rezervă al Guvernului, Ministerului Afacerilor Interne, pentru Agenția Rezerve Materiale, a mijloacelor financiare în sumă de 12 433 202,5 lei, care constituie costul cantității eliberate de motorină. Mijloacele financiare vor fi utilizate de către Agenția Rezerve Materiale pentru suplinirea stocurilor rezervelor de stat. Ministerul Finanțelor va efectua plata mijloacelor financiare în conformitate cu prevederile punctului 16 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015. Controlul executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Interne. Totodată, luând în calcul situația actuală care se atestă la Întreprinderea de Stat, în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2027 cu privire la actele normative, se propune intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare În procesul elaborării proiectului de act normativ nu au fost identificate și analizate alte alternative.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public Eliberarea cantității de motorină (500 tone) din rezervele de stat va permite menținerea activității Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, calitatea de fondator fiind atribuită Agenției Proprietății Publice. Cantitatea de motorină acordată întreprinderii va permite desfășurarea de către aceasta a transportului de mărfuri și pasageri, respectiv realizarea unor venituri. Toate aceste acțiuni vor avea drept rezultat reanimarea întreprinderii.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Implementarea proiectului presupune alocarea din bugetul de stat (fondul de rezervă al Guvernului) Ministerului Afacerilor Interne, pentru Agenția Rezerve Materiale, a mijloacelor financiare în sumă de 12 433 202,5 lei (echivalentul costului cantității de motorină eliberate), mijloace financiare ce vor fi utilizate pentru completarea rezervelor de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat În cazul funcționării continue a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” operatorii economici vor avea o alternativă în plus de a contracta serviciile de transport prestate de către aceasta.
4.4. Impactul social Proiectul actului normativ are un impact social major, având drept scop susținerea, în contextul situației financiare dificile, a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”. Acordarea cantității de 500 tone de motorină Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” va permite menținerea activității acesteia, realizarea transportului de mărfuri și pasageri, respectiv, realizarea unor venituri. Drept efect al reanimării activității și funcționării continue a întreprinderii se va crea oportunitatea realizării și acumulării unor venituri, fapt ce va permite achitarea în termen salariilor angajaților.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Prevederile proiectului nu generează impact asupra datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Proiectul nu conține prevederi care ar avea impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului Proiectul nu conține prevederi care ar aduce prejudicii mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante

Eliberarea din rezervele de stat către Î.S. „Calea Ferată din Moldova” a 500 tone de motorină va permite reluarea activității acesteia, prin prestarea serviciilor de transport de mărfuri și pasageri. Acest fapt va crea oportunități de deplasare și călătorie pentru locuitorii și vizitatorii Republicii Moldova, dar și contractarea, de către operatorii economici, a serviciilor de transport de mărfuri. Totodată, se va crea un mediu competitiv în sfera prestării serviciilor de transport de mărfuri și pasageri, fapt ce va putea influența pe viitor tarifele aplicate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul nu are drept scop transpunerea în cadrul normativ național a prevederilor unor acte europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Hotărârii Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional și ale Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, anunțul de inițiere a elaborării proiectului actului normativ și proiectul hotărârii Guvernului au fost plasate pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md și pe platforma www.particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14160).

Proiectul a fost consultat cu Ministerul Finanțelor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenția Proprietății Publice.

Agenția Proprietății Publice a prezentat lipsă de obiecții și propuneri.

Ministerul Finanțelor a prezentat propuneri de ordin redacțional. Propunerile au fost acceptate integral.

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în vederea atragerii de volume suplimentare de transport și, implicit, a majorării veniturilor Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, a propus examinarea posibilității majorării volumului de motorină eliberată din rezervele de stat până la 1000 tone. De asemenea, au fost înaintate unele propuneri de ordin redacțional. Propunerile au fost acceptate parțial. Poziția autorului pe marginea acestora este reflectată în sinteză.

Totodată, urmare emiterii, la 04.04.2025 a Deciziei Prim-ministrului nr. 68, prin care se dispune eliberarea suplimentară din rezervele de stat a 250 tone de motorină, precum și întru evitarea elaborării și promovării unui proiect de act normativ cu obiect de reglementare similar, proiectul a fost modificat, prin includerea unei cantități de 500 tone de motorină, respectiv, indicarea sumei totale care urmează a fi alocată din bugetul de stat Ministerului Afacerilor Interne pentru Agenția Rezerve Materiale.

Subsidiar, în conformitate cu art. 34 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost transmis spre avizare repetată, fiind plasat spre consultări publice.

În rezultatul avizării repetate, Ministerul Finanțelor și Agenția Proprietății Publice au prezentat lipsă de propuneri, iar Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a menținut propunerea privind examinarea posibilității majorării volumului de motorină eliberată din rezervele de stat până la 1000 tone.

În contextul în care, în condițiile art. 10 din Legea nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare, bunurile din rezervele de stat se eliberează în scopul intervenirii operative în situațiile de urgență/exceptionale, în cazul apariției unor fenomene sociale sau economice, atentate teroriste, pe timp de asediu și de război, precum și în scopul acordării ajutorului umanitar și contribuiri la stabilitate în sectoarele economiei naționale, în baza deciziilor comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sau ale Prim-ministrului, cu elaborarea și prezentarea spre aprobare a hotărârii de Guvern corespunzătoare, propunerea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nu a fost acceptată. Aceasta nu constituie temei pentru eliberarea unei cantități mai mari de motorină din rezervele de stat.

7. Concluziile expertizelor
În conformitate cu art. 34 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul a fost supus expertizei juridice și anticorupție. În conformitate cu Raportul de expertiză anticorupție nr. EHG25/10531 din 30.04.2025, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție. Conform Raportului de expertiză juridică nr. 04/1-4190 din 02.05.2025 nu au fost formulate obiecții de ordin conceptual. Adițional, s-a menționat despre necesitatea revizuirii clauzei de adoptare, în vederea identificării doar a normelor concrete din lege care indică expres competența Guvernului de a adopta actul în cauză. Propunerea a fost acceptată, iar art. 3 alin. (2) din Legea nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare a fost exclus din temeiul actului normativ.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul se încorporează în cadrul normativ existent, iar eventuala aprobare a acestuia nu va implica modificarea sau abrogarea unor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea proiectului se va realiza de către Ministerul Afacerilor Interne. Realizarea proiectului implică alocarea, din fondul de rezervă al Guvernului, Ministerului Afacerilor Interne, pentru Agenția Rezerve Materiale, a sumei de 12 433 202,5 lei, mijloace financiare ce vor fi utilizate pentru completarea rezervelor de stat. Ministerul Finanțelor va efectua plata mijloacelor financiare în conformitate cu prevederile punctului 16 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015.

Ministru

Daniella MISAIL-NICHITIN